

«Κόκκινα» Επιχειρηματικά Δάνεια
και οι δυνατότητες αντιμετώπισής τους.
Αναλύοντας το Νομοθετικό Πλαίσιο Ρύθμισης/Διαγραφής
των «Κόκκινων» Επιχειρηματικών Δανείων

ΔΕΥΤΕΡΑ 30 ΜΑΪΟΥ 2016

Ώρα 19.00, Επιμελητήριο Ηρακλείου, Κορωναίου 9

ΟΜΙΛΗΤΗΣ : **ΦΙΛΗΜΩΝ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΑΚΗΣ** - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΑΠΟΦΑΣΗ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ο νόμος 4307/2014 στο τέταρτο μέρος που τιτλοφορείται «ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ» προβλέπει δύο διαφορετικές έκτακτες διαδικασίες:

1) Η πρώτη από αυτές ρυθμίζεται στα άρθρα 62 έως 67 στο κεφάλαιο με τίτλο «Υπαγωγή στην έκτακτη διαδικασία ρύθμισης υποχρεώσεων εμπόρων με δεσμευτική δύναμη για το σύνολο των πιστωτών και 2) η δεύτερη ρυθμίζεται στα άρθρα 68 έως 77 στο επόμενο κεφάλαιο με τίτλο «Έκτακτη διαδικασία ειδικής διαχείρισης».

Οι διατάξεις αυτές αποτελούν το ειδικό μέρος των δυνατοτήτων ρύθμισης εμπορικών οφειλών, όπως τις ανέπτυξε ο προηγούμενος ομιλητής. Με τη σειρά μου θα προσπαθήσω να αναπτύξω τις εν λόγω δυνατότητες κατά το ειδικό τους μέρος ως προς τη δικαστική διαδικασία, την απόφαση και τα αποτελέσματα.

Ας εξετάσουμε αρχικά τη διαδικασία υπαγωγής στην έκτακτη διαδικασία ρύθμισης υποχρεώσεων εμπόρων (με δεσμευτική δύναμη για το σύνολο των πιστωτών)

Στο άρθρο 62 ορίζεται ότι:

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα, με κέντρο των κυρίων συμφερόντων του την Ελλάδα, δύναται να αιτείται τη ρύθμιση των υποχρεώσεων του, **εφόσον στη ρύθμιση αυτή συναινούν πιστωτές που εκπροσωπούν τουλάχιστον 50,1% του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο περιλαμβάνεται τουλάχιστον 50,1% των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με άλλης μορφής εξασφαλιστική συμφωνία την 30ή Ιουνίου 2014 ως προς περιουσιακό στοιχείο εξασφαλισμένων αιτήσεων,** συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον δύο χρηματοδοτικών φορέων, εφόσον ο οφειλέτης έχει χρηματοδοτηθεί από περισσότερους του ενός χρηματοδοτικούς φορείς των οποίων οι απαιτήσεις κατά του οφειλέτη αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό 20% των συνολικών του υποχρεώσεων.

Προσέξτε: Για την παροχή της αιτούμενης ρύθμισης απαιτείται, εφόσον υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, στη Φορολογική Διοίκηση ή/και στους Ασφαλιστικούς Φορείς, να έχει γίνει υπαγωγή των οφειλών αυτών σε πρόγραμμα εξυπηρέτησης τους.

Η συναίνεση τώρα των πιστωτών αποτυπώνεται σε συμφωνία ρύθμισης, η οποία υποβάλλεται μαζί με την αίτηση του οφειλέτη. Αυτή η συμφωνία ρύθμισης μπορεί να προβλέπει μέτρα για την αναδιάρθρωση του δανεισμού, όπως μείωση απαιτήσεων, παράταση του χρόνου αποπληρωμής αυτών, μετοχοποίηση των απαιτήσεων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Σε περίπτωση που η συμφωνία περιλαμβάνει αναδιάρθρωση ή μείωση πίστωσης που έχει εγγυηθεί, το Ελληνικό Δημόσιο περιορίζεται αναλογικά και η παρασχεθείσα εγγύηση.

Ως πιστωτές νοούνται τα πρόσωπα των οποίων οι απαιτήσεις κατά του οφειλέτη περιλαμβάνονται στην αποτύπωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη κατά την έννοια του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, προκειμένου για επιχειρήσεις που καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις τους, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, σύμφωνα με αυτά, καθώς και οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εφόσον σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες λογιστικές αρχές δεν αποτυπώνονται στις πιο πάνω οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης, κοινοπρακτούντες και ομολογιούχοι πιστωτές συμμετέχουν στο σχηματισμό του ποσοστού συναίνεσης σύμφωνα με τους όρους της μεταξύ τους συμφωνίας.

Ο υπολογισμός του ποσοστού των συναινούντων πιστωτών γίνεται με βάση κατάσταση πιστωτών που συντάσσεται από κάτοχο άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α` ή Β` Τάξεως ή από ορκωτό ελεγκτή, επισυνάπτεται στη συμφωνία ρύθμισης, με ποινή απαραδέκτου, αναφέρεται σε ημερομηνία που δεν απέχει χρονικά προθεσμίας μεγαλύτερης των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης της παραγράφου 1 στο δικαστήριο και περιλαμβάνει βεβαίωση του συντάκτη ότι συντρέχει η προϋπόθεση της πλειοψηφίας της παραγράφου 1.

Η αίτηση του εμπόρου στο Δικαστήριο, πρέπει να συνοδεύεται από εκτίμηση των συμβαλλομένων περί της βιωσιμότητας του μετά την υπαγωγή στην έκτατη διαδικασία ρύθμισης.

Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την έδρα του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Η δε δικάσιμος ορίζεται εντός διμήνου.

Η υποβολή της αίτησης έχει ως συνέπεια την αναστολή τυχόν εκκρεμουσών αιτήσεων υπαγωγής σε καθεστώς εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 100 του Πτωχευτικού Κώδικα ή εκκρεμουσών αιτήσεων ειδικής εκκαθάρισης ή κήρυξης πτώχευσης.

Κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορούν να διατάζονται από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου τα μέτρα του άρθρου 10 του Πτωχευτικού Κώδικα κατ' αναλογική του εφαρμογή. Τούτο είναι ιδιαίτερης αξίας καθώς δύναται να διαταχθεί όποιο μέτρο κριθεί αναγκαίο για να αποτραπεί κάθε επιζήμια για τους πιστωτές μεταβολή της περιουσίας του οφειλέτη ή μείωση της αξίας της, μέχρι να δημοσιευθεί η Απόφαση επί της αίτησης **και ιδίως, να απαγορευθεί οποιαδήποτε διάθεση περιουσιακού στοιχείου από τον οφειλέτη ή προς αυτόν, να διαταχθεί η αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών ή να οριστεί μεσεγγυούχος.** Η μεγίστη διάρκεια ισχύος των προληπτικών μέτρων είναι έξι (6)

μήνες από την υποβολή της αίτησης. Τονίζω ότι η αναστολή επάγεται αυτοδικαίως την αναστολή για τις ίδιες απαιτήσεις και έναντι τυχόν συνοφειλετών, καθώς και την απαγόρευση της διάθεσης των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη και τυχόν συνοφειλετών.

Άρθρο 63

Απόφαση του δικαστηρίου

Το δικαστήριο αποδέχεται την αίτηση και ρυθμίζει τις υποχρεώσεις του οφειλέτη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη συνυποβληθείσα με την αίτηση συμφωνίας ρύθμισης, εάν οι συμβαλλόμενοι πιστωτές στη συμφωνία ρύθμισης εκπροσωπούν το απαιτούμενο είδος και ποσοστό απαιτήσεων, κατά το άρθρο 62 και έχουν ρυθμιστεί οι τυχόν οφειλές του εμπόρου προς το Δημόσιο ή και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης κατά τα ανωτέρω.

Μάλιστα, κατά το άρθρο 63 η απόφαση εκδίδεται εντός μηνός από τη συζήτηση και δημοσιεύεται αμελλητί σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Πότε το δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία: μόνο εάν ο επαναυπολογισμός του είδους και του ύψους των απαιτήσεων των συναινούντων πιστωτών ανατρέπει την πλήρωση των προϋποθέσεων

του άρθρου 62 ή εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί απαιτήσεις τρίτου ανακόπτοντος, οι οποίες λαμβανόμενες υπόψη έχουν ως συνέπεια να μην συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 62.

Έφεση επιτρέπεται μόνον κατά της απορριπτικής απόφασης, ενώ για διάστημα δώδεκα (12) μηνών από τη δημοσίευση απόφασης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης δεν επιτρέπεται υποβολή αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης ή άμεσης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης κατά τα άρθρα 100 και 106B του Πτωχευτικού Κώδικα.

Άρθρο 64

Αποτελέσματα της αποδοχής της αίτησης

Η αποδοχή της αίτησης του άρθρου 62 από το δικαστήριο επιφέρει τα ακόλουθα αποτελέσματα αποκλειστικά για τις ρυθμιζόμενες απαιτήσεις:

α. εφόσον το προβλέπει η συμφωνία ρύθμισης, δύνανται να αναστέλλονται οι ατομικές και συλλογικές διώξεις των πιστωτών κατά του οφειλέτη και τυχόν συνοφειλετών για ορισμένο διάστημα, έως τριών μηνών, από τη δημοσίευση της απόφασης περί αποδοχής της αίτησης. Στην περίπτωση αυτή, για την ίδια διάρκεια, αναστέλλεται η παραγραφή των απαιτήσεων των συμβαλλόμενων πιστωτών κατά των εγγυητών και τυχόν συνοφειλετών του για την άσκηση διαδικαστικών πράξεων,

β. αναστέλλεται, για περίοδο δώδεκα (12) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης που αποδέχεται την αίτηση, η λήψη κάθε μέτρου συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης της κήρυξης πτώχευσης, σε βάρος του οφειλέτη, και

γ. εξοφλείται το οφειλόμενο στους εργαζόμενους χρέος σε 12 ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις.

Οφειλέτης τώρα του οποίου οι υποχρεώσεις έχουν ρυθμιστεί βάσει συμφωνίας επικυρωμένης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, δικαιούται πρόσθετη διαγραφή προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής ύψους 20%, για τις οφειλές του, προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και τους ΦΚΑ, πέραν των προβλεπόμενων στο ν. 4305/2014, όπως εκάστοτε ισχύουν, ανάλογα με τον αριθμό των δόσεων.

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης αποκλείεται από τη ρύθμιση των οφειλών του προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το ν. 4305/2014, τότε και εφόσον οι υποχρεώσεις του έχουν ρυθμισθεί βάσει συμφωνίας επικυρωμένης σύμφωνα με τις διατάξεις που εξετάζουμε, δικαιούται υπό την προϋπόθεση ότι έχει υπαγάγει τις ανωτέρω οφειλές του σε ρύθμιση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις να αιτηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, την διαγραφή ποσοστού 40% επί των προσαυξήσεων, τόκων και προστίμων εκπρόθεσμης καταβολής που τον βαρύνουν και την τμηματική εξόφληση

του υπολοίπου της οφειλής του σε 100 μηνιαίες δόσεις. Η αίτηση γίνεται δεκτή εκτός εάν εκδοθεί αντίθετη αιτιολογημένη απόφαση από τη Φορολογική Διοίκηση ή το ΦΚΑ εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

Η δικαστική απόφαση που αποδέχεται την αίτηση του οφειλέτη αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις.

Οι απαιτήσεις των πιστωτών κατά των συνοφειλετών του οφειλέτη, περιορίζονται στο ίδιο ποσό με την απαίτηση τους κατά του οφειλέτη όπως αυτή διαμορφώνεται με τη συμφωνία ρύθμισης,

ενώ οι υφιστάμενες ασφάλειες διατηρούνται για την εξασφάλιση της απαίτησης τους, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά τη συμφωνία ρύθμισης.

Έτσι και τα δικαιώματα των ενέγγυων πιστωτών διατηρούνται υπέρ της απαίτησης τους, όπως αυτή διαμορφώνεται με την αποδοχή της αίτησης.

Η παράβαση από τον οφειλέτη όρου της συμφωνίας ρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης και της μη καταβολής για διάστημα αθροιστικά τριών (3) μηνιαίων δόσεων οφειλόμενων κατόπιν ρυθμίσεως προς τη Φορολογική Διοίκηση ή ΦΚΑ, παρέχει σε κάθε άλλο πιστωτή του οποίου οι απαιτήσεις ρυθμίζονται συναινετικά ή μη από τη συμφωνία ρύθμισης το δικαίωμα καταγγελίας της ενώ αναβιώνουν οι απαιτήσεις των πιστωτών κατά του οφειλέτη ως προς τις διαγραφείσες οφειλές και καθίστανται αυτοδικαίως ληξιπρόθεσμες και απαιτητές όλες οι ρυθμισθείσες οφειλές, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την αναβίωση τους. Η καταγγελία της συμφωνίας ρύθμισης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ανατροπή των συνεπειών της επικύρωσης της συμφωνίας ρύθμισης.

Άρθρο 66

Δικαίωμα αποζημίωσης πιστωτών

Εάν υπάρχουν πιστωτές που δεν έχουν συνυπογράψει τη συμφωνία του άρθρου 62 και οι απαιτήσεις τους έχουν περιοριστεί κατά την ονομαστική τους αξία, δικαιούνται να λάβουν αποζημίωση από τον οφειλέτη για την προκληθείσα σε αυτούς ζημία, εφόσον αποδεικνύουν ότι εξ αιτίας της εφαρμογής της συμφωνίας η αξία της απαίτησης τους μειώθηκε πέραν του ποσού που ευλόγως θα ανακτούσαν: (α) μέσω

της θέσης της επιχείρησης σε πτωχευτική ρευστοποίηση κατά τον αυτό χρόνο ή β) μέσω της ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων τους ή γ) εάν η απαίτηση τους είχε δυσμενέστερη μεταχείριση από απαίτηση πιστωτή που βρίσκεται στην ίδια θέση, χωρίς να συντρέχει σπουδαίος επιχειρηματικός ή κοινωνικός λόγος διακριτικής μεταχείρισης. Σε κάθε περίπτωση, η υποβολή αγωγής αποζημίωσης αλλά και η αποδοχή της δεν επηρεάζει την εφαρμογή της συμφωνίας ρύθμισης. Τέτοια αγωγή αποζημίωσης πρέπει να ασκηθεί εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης που δέχεται την αίτηση κατά τα προλεχθέντα.

Τέλος οι πράξεις κατ' εφαρμογή της συμφωνίας ρύθμισης απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα Δημοσίου ή τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των τελών χαρτοσήμου, αλλά εξαιρουμένου του ΦΠΑ.

Αυτά όσον αφορά τη διαδικασία υπαγωγής στην έκτακτη διαδικασία ρύθμισης υποχρεώσεων εμπόρων (με δεσμευτική δύναμη για το σύνολο των πιστωτών).

Ας δούμε τώρα την έτερη έκτακτη διαδικασία, τη διαδικασία ειδικής διαχείρισης.

Αυτή εκ προοιμίου λέω ότι είναι διαδικασία που την κινούν τρίτοι, όχι ο ίδιος ο έμπορος οφειλέτης.

Στο άρθρο 68 του ν. 4307/14 ορίζεται ότι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα, το οποίο έχει την έδρα του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε γενική και μόνιμη αδυναμία εκπλήρωσης ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων, δύναται να υπάγεται στη διαδικασία ειδικής διαχείρισης. Επιπροσθέτως, στην περίπτωση κεφαλαιουχικών εταιριών, αυτές μπορούν να υπάγονται στη διαδικασία ειδικής διαχείρισης παρόντος άρθρου και εφόσον συντρέχει ως προς αυτές για δύο συνεχόμενες χρήσεις λόγος λύσης κατά το άρθρο 48 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920, σύμφωνα με το οποίο η εταιρεία μπορεί να λυθεί με δικαστική απόφαση μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον εάν: α) κατά τη σύστασή δεν καταβλήθηκε το κεφάλαιο που ήταν καταβλητέο, β) η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, γ) το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και η γενική συνέλευση δεν λαμβάνει μέτρα, δ) η εταιρεία δεν έχει υποβάλει, προς καταχώριση, οικονομικές καταστάσεις τριών (3) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση.

Εν προκειμένω η αίτηση υποβάλλεται από πιστωτή ή πιστωτές του οφειλέτη, στους οποίους περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας χρηματοδοτικός φορέας, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 40% του συνόλου των απαιτήσεων σε βάρος του οφειλέτη.

Και εδώ ως πιστωτές νοούνται όσοι έχουν απαιτήσεις κατά του οφειλέτη κατά την έννοια του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, προκειμένου για επιχειρήσεις που καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις, υποχρεωτικά ή προαιρετικά σύμφωνα με αυτά, ενώ περιλαμβάνονται επίσης οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από τον ως άνω χρόνο αναφοράς μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων εφόσον σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες λογιστικές αρχές δεν αποτυπώνονται στις πιο πάνω οικονομικές καταστάσεις.

Ο υπολογισμός του ποσοστού των αιτούντων πιστωτών γίνεται με βάση κατάσταση πιστωτών που συντάσσεται από κάτοχο άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού ή ορκωτό ελεγκτή, βασίζεται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις ή/και τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη ή/και των αιτούντων πιστωτών και αποτυπώνεται σε βεβαίωση του συντάκτη ότι συντρέχει η προϋπόθεση της πλειοψηφίας της ανωτέρω παραγράφου. Η βεβαίωση αυτή επισυνάπτεται στην αίτηση με ποινή απαραδέκτου. Κοινοπρακτούντες και ομολογιούχοι πιστωτές συμμετέχουν στο σχηματισμό του απαιτούμενου ποσοστού σύμφωνα με τους όρους της μεταξύ τους συμφωνίας.

Τονίζω ότι για το παραδεκτό της αίτησης απαιτείται η ταυτόχρονη κατάθεση δήλωσης του προτεινομένου ως ειδικού διαχειριστή (φυσικού ή νομικού προσώπου) περί αποδοχής του σχετικού έργου.

Ως ειδικός λοιπόν διαχειριστής ορίζεται νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο, ή δικηγόρος με οικονομοτεχνικές γνώσεις ή δικηγορική εταιρία στην οποία συμμετέχει δικηγόρος με οικονομοτεχνικές γνώσεις ή πτυχιούχος ανωτάτης σχολής που είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και κάτοχος άδειας Λογιστή

Φοροτεχνικού Α` τάξεως. Μπορεί ακόμη να ορισθεί και σύμπραξη προσώπων εφόσον συμμετέχει σε αυτή κάποιο από τα ανωτέρω πρόσωπα.

Η διαδικασία και το λειτούργημα του ειδικού διαχειριστή παύουν εντός δώδεκα (12) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης που θα εξετάσουμε λίγο παρακάτω και η αμοιβή του συμφωνείται μεταξύ του ιδίου και των αιτούντων πιστωτών και καταβάλλεται από αυτούς.

Ευθύνεται δε ο ειδικός διαχειριστής μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια.

Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης είναι και εν προκειμένω το Μονομελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει την έδρα του, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι αποφάσεις του δεν υπόκεινται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

Η δικάσιμος ορίζεται εντός διμήνου από την υποβολή της αιτήσεως.

Είναι και εδώ σημαντικό ότι κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μέχρι την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου μπορούν να διατάζονται από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου τα μέτρα του άρθρου 10 του Πτωχευτικού Κώδικα που είδαμε και προηγουμένως.

Η υποβολή της αίτησης αναστέλλει τυχόν εκκρεμείς αιτήσεις υπαγωγής σε καθεστώς εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 100 του Πτωχευτικού Κώδικα ή εκκρεμείς αιτήσεις ειδικής εκκαθάρισης ή κήρυξης πτώχευσης.

Ως προς τη δικαστική απόφαση, ορίζεται στο άρθρο 71 ότι το δικαστήριο αποδέχεται την αίτηση εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 68 παράγραφοι 1 και 2, δηλ. πτωχευτική ικανότητα, εντοπιότητα, μόνιμη αδυναμία εκπλήρωσης ληξιπροθέσμων χρηματικών υποχρεώσεων και υποβολή της αίτησης από πιστωτές που εκπροσωπούν το 40% τουλάχιστον των απαιτήσεων.

Συντρεχουσών λοιπόν των προϋποθέσεων αυτών, το δικαστήριο διορίζει με την απόφαση του τον προτεινόμενο στην αίτηση ειδικό διαχειριστή, ή τον κατά την κρίση του καταλληλότερο μεταξύ των προταθέντων. Η απόφαση επί της αιτήσεως εκδίδεται εντός μηνός από τη συζήτηση δημοσιεύεται αμελλητί σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).

Έφεση επιτρέπεται μόνον κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση, ασκείται δε εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης.

Ποιες είναι οι συνέπειες αποδοχής της αίτησης:

1. Η αποδοχή της αίτησης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη αναστολή όλων των ατομικών διώξεων κατά της επιχείρησης καθ' όλη τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων διοικητικής εκτέλεσης από το Δημόσιο και τους ΦΚΑ.

2. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης, η εξουσία των καταστατικών οργάνων διοίκησης και διαχείρισης της επιχείρησης περιέρχεται στο σύνολο της στον διοριζόμενο ειδικό διαχειριστή. Ο ειδικός διαχειριστής αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της εταιρίας έναντι τρίτων και τη διεκπεραίωση των καθημερινών της συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και της υποβολής φορολογικών δηλώσεων, ενώ αναστέλλεται για τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης η υποχρέωση έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

3. Η θέση της επιχείρησης σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης δεν συνιστά σπουδαίο λόγο για την καταγγελία εκκρεμών συμβάσεων, ούτε αποτελεί λόγο ανάκλησης διοικητικών αδειών.

Ποια είναι ακριβώς η διαδικασία ειδικής διαχείρισης.

Ο ειδικός διαχειριστής εγκαθιστάμενος στη διοίκηση της επιχείρησης, συντάσσει αμελλητί απογραφή των στοιχείων της επιχείρησης, και καταρτίζει με βάση την απογραφή υπόμνημα προσφοράς, στο οποίο, πλην των απογραφέντων στοιχείων της επιχείρησης, περιλαμβάνει και κάθε πληροφορία χρήσιμη για την εικόνα του ενεργητικού της.

Ο ίδιος, προκειμένου να διατηρήσει τη λειτουργία της επιχείρησης και να καλύψει δαπάνες και έξοδα της ειδικής διαχείρισης, μπορεί να λάβει κατά τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης χρηματοδοτήσεις ή ει-σφορές αγαθών ή υπηρεσιών.

Το συντομότερο δυνατόν από την εγκατάσταση του, ο ειδικός διαχειριστής διενεργεί δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό για την εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της υπό ειδική διαχείριση επιχείρησης ή επί μέρους λειτουργικών συνόλων της επιχείρησης ή περιουσιακών της στοιχείων εφόσον αυτά δεν αποτελούν κλάδους. Ο διαγωνισμός αυτός διενεργείται με όλες τις προβλεπόμενες δημοσιεύσεις.

Μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής προσφορών ο ειδικός διαχειριστής αποσφραγίζει τις προσφορές και συντάσσει έκθεση, η οποία αναφέρει τον πλειοδότη. Η έκθεση αυτή κοινοποιείται σε όσους νόμιμα κατέθεσαν προσφορές και υποβάλλεται στο αρμόδιο δικαστήριο (Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας) με σχετική αίτηση αποδοχής της.

Σε περίπτωση που κατά το διαγωνισμό κατατέθηκε μία μόνο προσφορά, συνέρχεται αμελλητί με πρόσκληση του ειδικού διαχειριστή συνέλευση των πιστωτών, η οποία με απόφαση της πλειοψηφίας επί του συνόλου των εκπροσωπούμενων στη συνέλευση απαιτήσεων αποφασίζει την υποβολή της ως άνω έκθεσης στο δικαστήριο. Σε περίπτωση μη λήψης απόφασης υποβολής, καθώς και σε περίπτωση που ο διαγωνισμός αφορά το σύνολο του ενεργητικού της επιχείρησης και δεν κατατέθηκε καμία προσφορά ή δεν κατατέθηκε καμία προσφορά για οποιοδήποτε από τα λειτουργικά σύνολα, η διαδικασία θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης σε βάρος του οφειλέτη.

Σε περίπτωση που δεν κατατέθηκε προσφορά για ορισμένα μόνο από τα λειτουργικά σύνολα, ο ειδικός διαχειριστής δεν διενεργεί νέο διαγωνισμό ως προς αυτά αλλά περιορίζεται στη διάθεση αυτών για τα οποία ελήφθησαν προσφορές.

Η εκδίκαση της αίτησης αποδοχής του ειδικού διαχειριστή γίνεται με την ίδια ακριβώς διαδικασία εκδίκασης της αίτησης υπαγωγής σε ειδική διαχείριση.

Το δικαστήριο αποδέχεται την υποβληθείσα αίτηση εφόσον διαπιστώσει ότι τηρήθηκαν οι όροι του παρόντος και ότι η εισαγόμενη προς έγκριση προσφορά είναι

του πλειοδότη ή, σε περίπτωση μίας προσφοράς, ότι έχει την έγκριση της συνέλευσης των πιστωτών και ανακηρύσσει τον αγοραστή ή τους αγοραστές, κατά περίπτωση με απόφαση του, που δεν υπάγεται σε ένδικα μέσα.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται και εισηγητής δικαστής για τις ανάγκες της διανομής του πλειστηριάσματος.

Μετά τη δημοσίευση της τυχόν θετικής απόφασης, ακολουθεί η υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης, η καταβολή του τιμήματος και η σύνταξη πράξης εξοφλήσεως. Οι πράξεις για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και τελών χαρτοσήμου, εξαιρουμένου του ΦΠΑ.

Η περάτωση της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης γίνεται ως ακολούθως:

1. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του 90% του συνόλου του ενεργητικού της εταιρίας (ως λογιστική αξία), τότε η διαδικασία θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης.

Σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης προχωρά η εξέταση της.

2. Εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς από τον ειδικό διαχειριστή η μεταβίβαση τουλάχιστον του 90% του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης (ως λογιστική αξία) και εάν κατά την εκτίμηση του, βάσει των αναγγελθεισών απαιτήσεων, το προϊόν ρευστοποίησης επαρκεί για την πλήρη ικανοποίηση όλων των πιστωτών, υποβάλλει σχετικό αίτημα στο αρμόδιο δικαστήριο το οποίο δύναται να παρατείνει το διορισμό του με αποκλειστικό αντικείμενο τη διάθεση του προϊόντος ρευστοποίησης προς τους δικαιούχους. Σε περίπτωση πλήρους ικανοποίησης του συνόλου των πιστωτών, τα εταιρικά όργανα ή ο ιδιοκτήτης, κατά περίπτωση, ανακτούν τη διοίκηση του φορέα της επιχείρησης. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ειδικός διαχειριστής

υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης του οφειλέτη. Σε περίπτωση που εκκρεμεί αίτηση πτώχευσης προχωρά η εξέταση της.

3. Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους του ενεργητικού της επιχείρησης στους πιστωτές, ο ειδικός διαχειριστής διατηρεί τον έλεγχο του ανωτέρω υπολοίπου και την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.

Τέλος και μετά τις κατά νόμο αναγγελίες των απαιτήσεων των πιστωτών, ο ειδικός διαχειριστής, αφού αφαιρέσει από το προϊόν της ειδικής διαχείρισης τα έξοδα της διαδικασίας, στα οποία περιλαμβάνονται οι δαπάνες της λειτουργίας της επιχείρησης κατά την ειδική διαχείριση, συντάσσει, για το απομένον υπόλοιπο, πίνακα κατάταξης κατά τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα και ακολουθεί βεβαίως η διανομή προς τους πιστωτές σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Πολ.Δ.

Από έρευνα που έκανα στο νομικό τύπο, αλλά και από την εμπειρία του Πρωτοδικείου Ηρακλείου, διαπίστωσα ότι η νομολογία μας είναι ιδιαίτερα φτωχή ως προς τις διατάξεις που αναλύθηκαν. Ελάχιστες υποθέσεις επιχειρηματικών οφειλών έφτασαν στις δικαστικές αίθουσες προκειμένου να ρυθμιστούν κατά το ν. 4307/2014. Αντιθέτως, η συντριπτική πλειοψηφία επιχειρήσεων με οφειλές επέλεξε την ρύθμισή τους δια της υπαγωγής στη διαδικασία εξυγίανσης, το περίφημο άρθρο 99 κι επόμενα του Πτωχευτικού μας Κώδικα. Κατά τη γνώμη του ομιλούντος, η επιλογή αυτή έγινε διότι με την εξυγιαντική διαδικασία ρυθμίζονται όλες οι κατηγορίες οφειλών, όχι μόνο προς χρηματοδοτικούς φορείς, αλλά και προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τρίτους, επιτυγχανομένης έτσι της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης και μάλιστα με πρόσθετη αναστολή συγκεκριμένων ποινικών διώξεων. Η δε ειδική εκκαθάριση είναι διαδικασία που επιλέγουν τρίτοι – οι τράπεζες – είναι δύσκολο να προβλεφθούν τα αποτελέσματα τυχόν ρευστοποίησης, ενώ είναι πολύ πιθανόν να οδηγήσει σε πτώχευση και αφανισμό της επιχείρησης.